

Levende Litteraturmøde med Birde Poulsen og Helena Ljunggren

Af Anna Johansen, PLC-medarbejder på Ellebækskolen i Næstved

UR: Birde Poulsen er en skattet illustratør og forfatter af børnebøger til skolebiblioteket. Jeg har brugt mange af hendes bøger til oplæsning, især serien om Tudse og Spidsmus. Derfor var valget let, da vi skulle søge om midler til Levende litteraturmøder fra Statens Kunstfond.

Ved siden af skolejobbet er jeg frivillig i Næstved Kunstforening, hvor vi også har flere skoleforløb med kunstnere i løbet af året. Det passede som fod i hose at lade andre få glæde af hendes smukke og finurlige akvareller og keramik, og bruge udstillingsstedet til undervisnings- og inspirationsrum.

Forløbet startede med at Birde Poulsen og Helena Ljunggren kom på besøg på Ellebækskolen med musikforestillingen *Lille Krokodille*. Den er bygget op over de fine bøger om *Lille Krokodille* (ABC Forlag), som Birde Poulsen har skrevet og illustreret. Helena Ljunggren har skrevet tekster og musik, som kan findes i bogen *Lille krokodilles sangbog* (ABC Forlag). Deres forestilling blev overværet af 75 ivrige 0.klasse-elever, som levede sig meget ind i historien og de musikalske fortællinger der hørte til. Forinden havde de fået læst bøgerne højt i klassen, så gensynsglæden var stor.

Birde Poulsen fortæller om besøget: "Det er den eneste gang, hvor vi har spillet for så mange børn. Det plejer at være de 2-5 årige, der er vores publikum, og højst 20-30 børn ad gangen. Men det viste sig at være et fantastisk publikum, de var så glade og interesserede, selv om bøgerne om måske henvender sig til mindre børn. De var i høj grad fanget af lille Krokodilles store problemer og sjove oplevelser. Det var en stor fornøjelse at besøge Ellebækskolen."

Forløbet i Næstved Kunstforening kunne have fundet sted på en skole, men her havde vi blot mulighed for at Birdes værker dannede rammen. For første gang prøvede hun at inddrage en workshop i akvarelmaleri sammen med børnene. 3.a fra Ellebækskolen var den heldige klasse.

Fra myg til elefant

Udgangspunktet var hendes foredrag "Fra myg til elefanter", som handler om hendes liv med illustrations- og forfatterarbejde. Birde Poulsen siger:

"Jeg fortæller lidt om min barndom på landet blandt alle dyrene. Om hvordan jeg som dyretegner har bevæget mig op gennem rækken af dyr fra myg til elefanter. I foredraget beskriver jeg processen med arbejdet på en billedbog fra ide til færdig bog. Hvad sætter min "billedinspiration" i gang? Hvorfor tegner

jeg mon så mange dyr? Hvad er det, der sætter den indre filmfremvisning i gang i mit hoved, når jeg læser en tekst, der hvor jeg kan fryse nogle af scenerne, som bliver illustrationer? Hvordan caster jeg skuespillerne (figurerne) til mine bøger? Jeg har holdt mit foredrag både for børn i indskoling, på mellemtrinnet og for voksne, men jeg tilpasser det selvfølgelig til målgruppen. Foredraget tager cirka 50 minutter."

Emnet for skoleforløbet var akvarel og skulle vare en hel dag, hvilket bekymrede Birde Poulsen lidt, fordi hun ikke tænkte, at børnene ville kunne holde ud at male akvarel i fire timer. Kunstforeningen havde sørget for godt akvarelpapir, pensler og flere sæt af tre gode akvarelfarver; blå, rød og gul, efter råd fra Birde.

Alle elever var med

"Først bad jeg dem lave en simpel farvecirkel," fortæller Birde Poulsen. "Men det vigtigste var, at de inde i cirklen skulle prøve at lave sort. Det blev en aha-oplevelse for de fleste, når de så hvor mange grå og brune toner - og endda sort - de kunne blande af de tre klare og stærke farver," siger hun.

Nu skulle børnene i gang med to opgaver; at male en himmel og at male et træ. Birde Poulsen demonstrerede hvordan hun først blandede farvenuancerne på en palet, så gjorde papiret vådt og til sidst malede. Da eleverne var færdige med himmel-maleriet gik de videre med træet. Her viste hun hvordan man kunne ridse i papiret for at lave barkstruktur og hvordan man også kan bruge salt til at lave struktur.

Måden det blev demonstreret på, med tydelige arbejdsprocesser, gjorde at alle elever kom i gang. De arbejdede ivrigt og fik mere og mere erfaring med hvordan farverne blev til et motiv. De som startede tøvende, endte med næsten ikke kunne løsrive sig. Birde Poulsen læste op fra Tudse og spidsmus og nogle af eleverne tegnede scener fra bogen.

Forløbet blev afsluttet med en fernisering i Kunstforeningen, hvor familierne kunne komme og se elevernes arbejder. De viste

stolt deres færdige værker frem, som strålede om kap med Birde Poulsen og hendes malerier.

"Børnene lavede nogle fantastisk smukke billeder, hvad der måske også kom lidt bag på dem selv. Tiden fløj afsted. Og jeg kunne se hvor glade og stolte børnene var, da forældrene efterfølgende kom og så vores udstilling. Det er en dag jeg tænker tilbage på med stor glæde," siger Birde Poulsen.

Birde Poulsen er født i 1953. Hun er uddannet fra Skolen for Brugskunst, hvor hun gik på linjen for tegning og grafik fra 1974-79. I 1998 modtog Birde Poulsen Kulturministeriets illustratørpris for børn og unge.

Et par elever fortæller om deres oplevelse:

"Det var fedt at få lov til at male en hel dag og at være sammen med en der har lavet bøger."

"Det var sjovt at lære teknikken med hvordan man maler med akvarel. At man kan nøjes med tre farver og blande dem til det man ville. At man kunne ridse og komme salt på."

"At fremlægge for vores forældre, var rigtig godt, det gjorde os stolte over det, vi havde lavet."

"Birde var god til at lære fra sig og historien, hun læste, var virkelig god." Jamie fortæller at det har givet ham mod

på at gøre noget selv: "Jeg skulle holde fødselsdag og så malede jeg bordkort i akvarel."

Læreren Christina: "Jeg synes det var godt at der var en fernisering, så det var ligesom at være en rigtig kunstner. Det var sjovt at gå rundt og se Birdes malerier, jeg blev vildt imponeret."

Det jeg selv, som PLC-medarbejder lagde mærke til, var at eleverne i begge forløb reagerede positivt på fortællingen og oplæsningen, at selv de store børn i 3.klasse kunne lide en helt klassisk historie om dyr og relationer. Vi skal ikke være bange for at historierne er for "barnlige", når bare de er godt fortalt og der sættes tid og ro af til at opleve dem.

Stor tak til Statens Kunstfond og Næstved kommune for medfinansiering.